ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಭಾರತಿ ಎಂ.ಎಸ್

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಮೌಂಟ್ ಶೆಫರ್ಡ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಡಾ. ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.18787695

ABSTRACT:

ಜೀವಂತ ಕಲೆಯಾದ ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾದ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಡುವಿನ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿನಿಮಾ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಬ್ಬರದ ನಡುವೆಯೂ, ನೇರ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅನುಭವ ನೀಡುವ ರಂಗಭೂಮಿಯು ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸಮಾಜದ ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ನಾಟಕಗಳು, ಮನರಂಜನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೂ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. 'ನಾಗಮಂಡಲ'ದಂತಹ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾದ ನಡುವಿನ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಾಗೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕವು ವಹಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

KEYWORDS:

ನಾಟಕ ಮತ್ತು ರಂಗಭೂಮಿ, ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಿನಿಮಾ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ.

ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗ. ನಾಟಕ ಜೀವಂತ ಪ್ರದರ್ಶನ (Live Performance) ಆಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜನಪದದ ಜೀವಾಳವಾಗಿದೆ. ನಾಟಕದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿಯೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾಟಕ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮತ್ತು ನೇರ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದರೆ, ಸಿನಿಮಾ ದೃಶ್ಯ ಕಥನ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

1. ನಾಟಕದ ಸ್ವರೂಪ: ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು.
2. ಅನುಭವ: ಜೀವಂತ; ಪ್ರತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ವಿಭಿನ್ನ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ನಾಟಕ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಕಥನ: ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಲ, ದೇಶ, ಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ.
4. ವ್ಯಾಪ್ತಿ: ವೇದಿಕೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೇ, ನಟರ ಅಭಿನಯದಿಂದಾಗಿ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರಬಹುದು.
5. ಇತಿಹಾಸ: ಸಿನಿಮಾದ ಪೂರ್ವಗಾಮಿ; ಹಳೆಯ ಕಲೆಯನ್ನು ಇತಿಹಾಸದ ಮೂಲಕ ನಾಟಕವನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದು.

ನಾಟಕವು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಕಾಲದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿವೆ. ನಾಟಕವು ಜೀವಂತ ಅನುಭವ ನೀಡಿದರೆ, ಸಿನಿಮಾವು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ನಾಟಕವು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ನಾಟಕಗಳು ಚಲನಚಿತ್ರವಾಗಿವೆ. 'ನಾಗಮಂಡಲ', 'ಸಂಗ್ಯಾ ಬಾಳ್ಯಾ' ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ನಾಟಕಗಳು ಚಲನಚಿತ್ರವಾಗಿವೆ. ರಂಗಭೂಮಿ ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನಾವು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ರಂಗಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಈಗಂತೂ ಸಿನೆಮಾ ರಂಗದಿಂದ ಮತ್ತೆ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕಾಶ್ ರೈ 'ಹೂವು' ನಾಟಕವನ್ನು ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಅವರ ಅಪರೂಪದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ 'ಹೂವು' ಕೂಡ ಒಂದು; ಇದು ಜನಪದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಕಿಚ್ಚು ಹಚ್ಚಿದೆ. ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ್ ಬೆಳವಾಡಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಇದೆ. ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಅರಳಿ ಕಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಅದು.

ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಅಭಿರುಚಿಗಳು, ನಂಬಿಕೆಗಳು, ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳ ಸಮೂಹವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮ, ಮನರಂಜನೆ,

ಸಿನಿಮಾ, ಸಂಗೀತ, ಟಿ.ವಿ, ಫ್ಯಾಷನ್, ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ರೂಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಗಣ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನವಿಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಜನಪ್ರಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಸಮೂಹ; ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ 20 ಮತ್ತು 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಅಂದರೆ ಚಲನಚಿತ್ರ, ಟಿ.ವಿ, ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮನರಂಜನೆ, ಫ್ಯಾಷನ್, ಸಂಗೀತ, ಕ್ರೀಡೆ, ಸುದ್ದಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದರ ಸ್ವರೂಪ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ, ಸೂಕ್ತವಾದ ಅಥವಾ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಮನೋರಂಜನೆ ಇದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಾವಿದರು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಬಾಹ್ಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಕ ಮಾನವ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದ್ದವು. ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಗುರುತನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಂವಹನದ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಂಚಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ತಲೆಮಾರುಗಳಾದ್ಯಂತ ರವಾನಿಸಿತು.

ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಮಕಾಲೀನ ನೃತ್ಯದಂತಹ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಗುರುತಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು, ಜನರ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಾಟಕವು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು, ಜನರಿಗೆ ಮನರಂಜನೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡ ನಿವಾರಣೆಯ ಮೂಲವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಾಟಕವು ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆಯಲ್ಲ; ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಮಾನವನ ಜೀವನಾನುಭವಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಸಮಗ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಒಂದು ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ.

ನಾಟಕ ಒಂದು ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಾಟಕದ ಬೇರು ಆಗಿದೆ. ಕಲಾವಿದರು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಥೆಯನ್ನು ನಾಟಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಬಂಧ ಏನೆಂದರೆ ನಾಟಕಗಳು ಸಮಾಜದ ವಿಚಾರಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ನಾಟಕಗಳಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಟಕವು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಟಕ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ನಾಟಕಗಳು ಸಮಾಜದ ವಾಸ್ತವದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ವಿಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ರ 'ತುಘಲಕ್' ನಾಟಕ ಸಮಾಜದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತದೆ. ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಾಂತರು ಬರೆದಿರುವ 'ಗೋವಿಂದರಾಜು' – ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ವಿರಚಿತ 'ನಾಗಮಂಡಲ' ನಾಟಕವು ವಿಭಿನ್ನ ಶೈಲಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ನಟ ಶಂಕರ್ ನಾಗ್ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಟಿ.ಎಸ್. ನಾಗಾಭರಣ ಅವರು ಈ ನಾಟಕದ ಕಥೆ ಆಧರಿಸಿ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು. ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ಮಿಂಚಿದ ನಾಗಮಂಡಲ ಕನ್ನಡದ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದ್ದು, ನಾಟಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಥವಾ ಕಲಾವಿದರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಹಾಗೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಬೆಸೆಯಲು, ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ, ಸೃಜನಶೀಲ ಬರವಣಿಗೆ, ರಂಗಭೂಮಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ನಾಟಕ ಎಂಬುದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದರಿಂದ ನಾಟಕ ಬಹುಬೇಗನೆ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಟಕದಿಂದ ಕಲಾವಿದರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಟಕ ಎಂಬುದು ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಅಂಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಖಂಡಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದ ಜೀವಂತಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ನಾಟಕದ ಹೃದಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಪಾತ್ರಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿನ ಪದಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗುತ್ತವೆ; ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸನ್ನೆಯಿಂದ ವೇಷ ಭೂಷಣದವರೆಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ರಂಗಭೂಮಿ ಅಥವಾ ನಾಟಕ ಎನ್ನುವುದು ನಿರಂತರವಾದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ಒಂದು ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಜನಪದ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆದು, ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಮನರಂಜನೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಬಲ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ.

ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಸಹಕಾರಿ ಎಂದು ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಾಟಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಲವು ಮೂಡಬೇಕು. ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತಿರುಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಟಿ.ವಿ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನಾಟಕಗಳು ನಶಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಭಾವೈಕ್ಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರುವ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಕಿರಣ್ ಶರ್ಮಾ, (1998), ಭಾರತೀಯ ಜನಪದ ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆ, ನವದೆಹಲಿ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ.
2. ನಾಯಕ್ ಹೆಚ್.ಎಂ., (2005), ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
3. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಸಿ.ಎನ್., (2010), ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ: ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಗಳು, ಮೈಸೂರು: ಅಭಿರುಚಿ ಪ್ರಕಾಶನ.
4. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಎಂ.ಎಂ., (ದಿನಾಂಕವಿಲ್ಲ), ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಹಂಪಿ: ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. (ಗಮನಿಸಿ: ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿದೆ).
5. ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ, (2012), ಬೀದಿ ನಾಟಕ: ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಾತ್ರ, ಹೆಗ್ಗೋಡು: ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ. (ಗಮನಿಸಿ: ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನವು ಹೆಗ್ಗೋಡಿನಲ್ಲಿದೆ).
6. ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ, (2008), ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ.
7. ಶೇಷಗಿರಿ ರಾವ್ ಎಲ್.ಎಸ್., (ದಿನಾಂಕವಿಲ್ಲ), ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಉದಯಭಾನು ಕಲಾಸಂಘ.
8. ರಾಜಪ್ಪ ದಳವಾಯಿ, (2023), ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೋಶ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಡಾ. ರಾಜಪ್ಪ ದಳವಾಯಿ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ.
9. ಬಸವರಾಜ ಡೋಣೂರ, (2007), ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಮತ್ತು ರಂಗಭೂಮಿ, ಧಾರವಾಡ: ನೀಲಪರ್ವತ ಪ್ರಕಾಶನ.
10. ಗುಡಿಹಳ್ಳಿ ನಾಗರಾಜ್, (2018), ಜನಪರ ರಂಗಭೂಮಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ: ಗೀತಾಂಜಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ.
11. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಕೆ.ವಿ., (1979), ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾ, ಹೆಗ್ಗೋಡು: ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ.